

Nemška detelja se tudi po suhih in takih travnikih seje, na ktere ni voda napeljana, toda se morajo poprej vselej močno prevleči, in potem pa dobro z valjarjem povleči.

(Konec sledi.)

Sadjorejcom!

Spet imam v svoji drevesnici Predvoram blizu Kranja več sto žlahtnih sadnih drevesec posebno pa jabelk in orehov po 21 do 50 kr. novega ali pa po 12 do 30 kr. starega dnarja na prodaj.

Lovre Pintar.

Gospodarska skušnja.

(Sentjaviša na polji odpraviti). Sèm ter tje na njivah se sentjaviša nahajajo, kjer, če se še tako močno gnojé, vendar le na njih vedno slabo in borno žito klije. Enaki oplasi pridejo največkrat od tod, ker se vlažnost in mokrota, brez katerih ne more nobena reč rasti, prenašajo v zemljo utopite, in z omenjeno mokroto se tudi razmočeni gnojivni drobci pogubé, in žito ostane na takih lehah pritično in borno. Priden in v kmetijstvu izurjen kmet bo take lehe z majhnim trudom s svoje njive tako-le odpravil, ako: Z enakih leh rodovitno perst posname, spodnjo rahlejo kaka dva čevlja globoko izkoplje, in namesti izkopane zemlje ilovce v napravljeno globino nasuje, in jo kar se dá tudi dobro poteptá, po tem s poprejšno odgernjeno rodovitno perstjo zopet pokrije. Če bo tako neplodne lehe zboljšal, bo vidil, da mu bo na njih ravno tako lepo žito rastlo, kakor na drugih krajih. Na taci njivah, ki so s číževimi ali prodastimi žilami preprežene, se dajo take žile s časom tudi odpraviti, če se na enakih krajih, kadar je pešena žila razpeljana, gornja zemlja odkoplje, pesek izkoplje, in za drugo rabo porabi, ali pa po debeli zemlji raztrosi in kar se dá z njo pomeša; posebno če je preveč zamokla, bo po pesku gotovo rodovitniša postala. Za take opravila je najpripraviši pozimski čas. Kdor se enakega dela poprime, bo gotovo svoje njive v kratkem času zboljšal, da mu bodo jele bolj bogato roditi in obilne pridelke donašati.

Živinozdravilska skušnja.

(Morska kost, Ueberbein) se konjem, kakor „Nachrichten für das Transportwesen“ terdijo, tako-le odpravi: Vmane se namreč v morsko kost mazilo, ki se naredi iz 1 unče joda, 2 kvinteljcov jodkalija, 4 unč salmijakovca in 4 unč glicerina. — Tako piše gori omenjeni časnik. Zmes mazila se nam sicer dobro zdí — al pa bo dostikrat zaterla morske kosti? Bog daj, da bi nam skušnje poterdile! Morske kosti ali nadkosti so velika nadloga in se težko odpraviti dajo, zlasti če so zastarane.

Za domače potrebe kaj.

(Slamnati podplati). V nemškem obertniškem časniku se bere, da napravljajo na Saksonskem notranje podplate v čevlje in škornje iz slame. In pravijo, da so za celo obutalo prav koristni in gorki in terpé, ako se dva para dan za dnevom premenjujeta, delj kakor tri mesce.

Naturoznanske reči.

Muhe.

Med mnogoverstnimi merčesi se odlikujejo muhe po številu njih plemen in da tega merčesa je na svetu neskončno veliko. One so najpoglavitejši živež pticem in še celó mnogim svojim sorodnikom. Dasiravno ugonobljajo mnoge mnoge rastljine, s katerih sterženom se njih zalege preživljajo, vendar skerbé tudi za to, da merhovine ne okužujejo zraka. S svojim pikanjem so ljudem in živalim nadležne, in ker delajo svoje zalege dostikrat v drobu živine, so zavaljo tega

kmetovavcom včasih velika nadloga. Muhe so tudi, pred katerim morajo gospodinje svoje zaloge dostikrat bolj skerbno zaperati, kakor pred kradljivimi mačkami. Gotovo delajo dosti koristi in škode, da njih življenje enkrat bolj natanko popišemo. Med 40 do 50 tavženti znanih plemen si izvolimo našo navadno muho.

Marsikterega bravca obide morda studenje in nevolja, ko ga peljemo k zibelki te živalice. Muha, ktera — popolnoma izgojena — s cesarji in kralji iz ene sklede je, ktera pleše po žametovih in židanih blazinah bogatincov, dobiva svoje prvo bitje in svoj prvi živež v konjeku, kravjeku in kurjeku. Iz tega spoznamo, zakaj nadlegovajo neštetilni roji tega merčesa prebivališča, ktere so blizu hlevov imenovane živine.

Ko muha iz jajčica zleze, je červiček, belkastorumen barve in podolgovate podobe. Zada je okrogljata, svetla in gladka, 4 do 5 čert ali linij dolga. Premakljiva glavica je iz dveh delov sestavljena, katerih vsak ima kratko tipavnico z dvema členčkoma. Gornje čeljusti niso enako dolge in so tako skup stisnjene, da se prav lahko misli, da je le ena čeljust. Oči so enojne, nog nima in namesti njih ima oistre, nekoliko vzvišane členčke po trebuhu. Dva sapnika, po katerih dobiva zrak, gresta po celem životu po dolgem. Sprednja dva duška sta na prvem životovem členku, in sta svetlo-rujava, okroglasta z bolj debelim robom; zadnja dva sta na koncu života, in sta bolj velika in tamna kakor sprednja, rožena, skoraj popolnoma okrogla z bunčico na sredi, v kateri je luknjica, s katero sope. Okrog okroglastega in nekoliko vzvišanega ritnika je veliko bradavičic.

Malo dni potem, ko se izležejo, se spremené jajčica v svoji lastni koži v zamoklo rudeče-rujav mešiček; pa tudi v tem ne ostanejo dolgo. Že čez 8 ali 14 dni raztergajo s silo pokrovček. Nek bel mehurček, ki ga ima na glavi, ji menda pomaga pri tem delu. Ko ima namreč muha namen, mešiček raztergati, se prizadeva z napenjanjem in splahnovanjem tega mehurčka pokrovček odzdigniti. Ko je to storila in ko so njeni unanji, v začetku mehki deli se dosti uterdili, zgine mehurček. Samo po majhni, vtisnjeni, belkasti in zakrivljeni čertici se spozna mesto razpoka, skozi ktere ga je iz mešička prilezla.

Spervega se komaj spozna, kje bo muha perutice imela; pa kmali ji zrastejo tako močne, da more ostudno prebivališče svoje mladosti zapustiti in si svoje življenje v bolj ugodnih krajih zboljšati. Polokrogla, spredaj nekoliko stisnjena glava stoji navpik in ima dvoje velic, sestavljenih, rujava-rudečih oči, ktere so zlasti pri njem skoraj tolikošne, kakor cela glava. Na temenu so še tri pičice ali stranske oči. One imajo nekoliko bolj široko čelo kakor oni; oba spola imata pa belo čelo s černo prožico. Spodnji obraz je pa bolj rumen in se nekako černo spreminja. Tipavnice, ktere imajo po tri členčke, so na zdoljnem delu glave. Z ustmi serka muha, to je, spodnja ustnica je zakrivljen žlebiček ali rivček, na ktere ga koncu so črne tipavnice čeljusti. Na rivčku in v njem ležé ob enem jezik, čeljusti in zgornja ustnica. Rivček ima na sredi kolence; tam kjer je kolence upognjeno, so usta z jezikom in nekako šetino. Ustnica je zgorej kakor žlod izdolbljena, da more jezik in šetina v nji ležati, in razcepi se spredaj v dvojno kosmato bunčico. Pred kolencem so okrogle, prav tankim šetinam podobne tipavnice.

Po herbtu je muha pepelnate barve in černo pisana; zadnji del života je rujavkasto siv, černo-marogast in obokast, trebuh blede-rumen, noge so črne. Zgorej v sredi pers so blede-sive perutice z rumenkasto korenino. Podobo tumpaste sulice imajo, so s tankimi kocinicami porasene in imajo na koncu poprečno žilico. Kadar so muhe v pokoji, imajo perutice pol raztegnjene.

Na zadnjem koncu pers ima muha tudi še druge krilca, pokrite z dvojnimi mrenicami. Končnice nog mušnjakov